

seto muuseumi


 muuseumiaasta '09


ALTERNATIIV:
üle tee asuva
eramuseumi
silt.

KUURIS: eramuseumi eksponaate saab näha suvel kuuri all näha.

mi hoidmisõs, sis lätt edimäiste tarrõ, koh ütelpuul pliiti om küük ja töösõl puules'o ja magamiskotus. Kõõgih pliidi kottal kuionu' ubina', lavva pääle om säet samovar nii ku naatasi' siih voooriga vanilje-barankaga tsäiu juuma.

Töösõl puul, pliidi-aho takah om rõivakirst õgasugumatsõ käsitüüga. «Tekstiili om Vana-Irboska muuseumi kogost siiä' tuud. Inne olli' sääll fondih, a no' saava' inemisõ' kaia',» kõnõl Helju. Lavva', pingi' ja kapi' omma' s'oo majah olnu' ja mitmõ' töösõ' as'akõsõ' õks kah. Mõnõ' as'a' tuudi muuseumi mano. «Kõikaig tuvvas as'o mano,» ütelpuul Helju.

Edimäne muuseum

Töönõ tarõ om valgõp. Sääll om pall'o aknit, suurõst söõgilavvast töösõh nulgah saiva' kangapuu'. S'oo ruumih võit tandsu lüvvä' ja pito pitä'. Suurõst tarõst saa ka külatii pääle vällä kaia', minkõst töösõl puul om Radaja külä töönõ muuseum. Õigõp olõs vaest üldä', õt tuu om hoopis edimäne muuseum.

Edimäse seto talumuuseumi Radaja küllä Ida-Petserimaalõ tekk Peterbura liinast peri naane Tatjana Ogarjova. Ogarjova ost hindäle Radaja küllä suvõkodo jo mitmit aastakki tagasi, a no' eläs tä küläh ka talvõl.

Käve tä ussõ pääl koputamah, a kedägi olõ-s kotoh. Suur taba oll ussõ iih. Önnõ kass hiibõli puuriidä ja tarõ vaihõl. Siih hal'asmassi uppuva väigokõsõ maja takah om küün, koh ussõ pääl kiri: Muuseum – tuu ommõgi Radaja külä seto erämuuseum.

Sinnä' kogot as'a' omma' inäbä tuu kandi setokõisi kraam, kiä' lätsi' muialõ elämä ja taha-s vai saa-s ummi asju ütelpuul. Nuu' as'a' omma' no' vinne provva käeh hoiul, nii saava' nuu' aoluu ja etnograafia huvilitsõ' kaemah k'avvu' ja perenaase jutta õgast as'ast kullõlda.

Midä sääll täpselt om, tuud saaki-i õkvalt kirota' ja tuuperäst, õt muusim oll minevä nädali kõik-aig kinni – perenaane oll Peterbura liina sõitnu'. A

töönõ kõrd ku tä kotoh om, sis olõs vaest põnnõv kaia'.

Õigupoolõst ollegi Irboska muuseumi tuu talokotusõ ostnuõ' Ogarjova kogot kraami väljapandmisõs. Varahapa tüüt jo tä eiski Irboska muuseumi man. A sis lätsi' naa' tii' lahku ja erämuuseumi perenaane olõskis nõuh umma kraami aamõtligulõ muuseumilõ andma. Tuuperäst ommõgi Radajal no' kats muuseumi ja kats võimalust seto ello tõistsugumatsõl moodul kaia' ja oppi'. ■



Seto muuseum vajab murutraktorit

Sel aastal seto festivali Perriõ kokkotulõk taas võõrustav Radaja seto talumuuseum on hädas territooriumil vohava heina niitmisega. Muuseumil on küll seitse paari tõeõkäsi, kuid korraliku abivahendita käib suure festivali platsi hooldamine naistele muuseumitöö kõrvalt üle jõu. Praegu käiakse muuseumi ala aeg-ajalt trimmerdamas, et hein päris aknast sisse ei kasvaks, kuid Helju Majaku kinnituse korraliku niitmist see siiski ei asenda. «Jah, murutraktoriga saaksime selle maa-ala oma jõududega päris hästi korras hoida,» ütelpuul ta sauna juurest kostuva trimmeripõrina saatel. Kuigi ümbruskonna vene majaomanikel pole muru lühikeseks pügamine just väga levinud komme, tahaks seto muuseum turistide silmis korralikuma ilmeaga silma paista.

Kel soovi ja võimalust Petseri kandi ainsat seto talumuuseumi Seto festivaliks murutraktori soetamisel aidata, võtku ühendust toimetusega: Setomaa ajaleht, Laossina küla 64308 Põlvamaa, tel. 5273985 või igor.taro@setomaa.ee

**ÕPPEMAKSUVABAD
KOHAD!**

Lugupeetud abiturientid ja õpihimulised inimesed!

Ka tänavu on võimalus Setomaalt pärit (nii Eesti kui ka Vene haldusalalt) keskharidusega kolmel noorel asuda õppima õppemaksu vabalt Eesti Maaülikooli riigieelarvelistele kohtadele.

Eesti Maaülikooli (vt www.emu.ee) ootame inimesi kandideerima eelkõige Setomaale vajalikele erialadele (prioriteetsuse järjekorras):

1. Loodusturism
2. Maamajanduslik ettevõtlus ja finantsjuhtimine
3. Tehnika ja tehnoloogia
4. Loodusvarade kasutamine ja kaitse
5. Loomakasvatussaaduste tootmine

Võimalus seisneb selles, et kui jääte punktisummaga joone alla, siis Setomaa Valdade Liidu, Seto Kongressi Vanemate Kogo ja Eesti Maaülikooli vahel sõlmitud lepingu alusel võetakse teid õppemaksuvabalt vastu.

Konkureerimiseks tuleb täita sooviavaldus koos kontaktandmetega ja saata kaja@setomaa.ee hiljemalt 2.juuliks. Kindlasti tuleb esitada sisseastumiseks vajalikud dokumendid ka Eesti Maaülikooli. 8. juulil toimub Setomaa Valdade Liidu ja Seto Kongressi Vanemate Kogo moodustatud komisjoni vestlus kandidaatidega, kus tutvustatakse ka «Hea tahte lepingut», mis sõlmitakse õppima asuja ja Setomaa Valdade Liidu vahel enne õppima asumist.

Lisainfot jagavad:

Setomaa Valdade Liidu juhatuse esimees:
Margus Timmo, 56 222 886

Setomaa ettevõtlusnõustaja:
Urmas Peegel urmas@setomaa.ee, 5322 6961

Setomaa Valdade Liidu kirotaja:
Kaja Tullus, kaja@setomaa.ee, 5106664

Setomaa Valdade Liit

na sissepääs setopärasemaks.

mise ümbre. Mõnikõrd tull 1-2 inemist kõrraga, a rohkõp õks ekskursioonõ bussiga, ka säksa turisti' omma' Radajal jo k'aunu'. «Ku tegevuisi nakas rohkõba siih olõma, sis vaest turistest tulõ ka inäbä.»

Parhilla' olõ-i Radaja poolõ Petseri liinast ka hüvvä tiid. Önnõ ütssilt näütas Riia-Pihkva kivitiipäält ja inäbõs turistõ tull seto muuseumi Pihkva ja Irboska puult, ku tahtva' kõigilõ kotusilõ tsõõri pääle tetä'.

A tuu seto maja om õks väega illos, midä Radajal nätä' saat. Majah om kats tarrõ ja seenine. Üteltpuult saa majaja sisse läbi seenidse, koh om jahhe kotus õgsugumatsõ kraa-